

GÖRME ENGELLİLERE YÖNELİK KÜTÜPHANECİLİK AÇISINDAN GAZİ ÜNİVERSİTESİ DENEYİMİ

Meliha KAZAK

Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi, koleksiyonundaki bilgi kaynaklarının en etkin şekilde kullanımını sağlayarak, bir üniversite kütüphanesinden beklenen hizmeti en iyi şekilde vermeye çalışmaktadır.

Kütüphane koleksiyonunu oluşturan bilgi kaynakları, Gazi Üniversitesi akademisyenlerinin ve öğrencilerinin bilgi gereksinimleri belirlenerek sağlanmaktadır.

Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nde 12 Ocak 2007 tarihinde Görme Engelliler Bölümü hizmete açılmıştır. Üniversitemizde öğrenim gören görme engelli öğrencilerin yanı sıra, diğer üniversitelerin öğrencilerine de aynı hizmet sunulmaktadır. Şu anda üniversitemizde öğrenim gören 60 görme engelli öğrenciye, kütüphanemizde bilgi erişim hizmeti verilmektedir.

Görme Engelliler Bölümü'nde, ekran okuma programı (jaws) ve Türkçe okuma sentezleyicilerin (geveze) yüklü bulunduğu 2 adet bilgisayar, 2 adet tarayıcı, 1 adet Braille yazıcı, 1 adet kasetçalar, 143 adet Braille alfabetiyle yazılmış kitap ve 1018 adet sesli kitap bulunmaktadır.

Bölümde bir uzman kütüphaneci görevlidir. Kütüphanenin diğer bölümlerinde olduğu gibi, bu bölümde de bir öğrenci, yarı zamanlı olarak çalışmaktadır. Görme engelli olan bu öğrenci, kütüphaneci ile kullanıcılar arasındaki iletişimde bir köprü görevini üstlenmektedir.

Koleksiyonu oluşturan kaynaklar; eğitim, bilim, kültür, edebiyat, psikoloji, din ve daha pek çok konudaki kitapları kapsamaktadır. Ayrıca Türkçe-İngilizce/İngilizce-Türkçe sözlükler ve çok sayıda roman yer almaktadır. Öğrencilerin ihtiyaç duyduğu KPSS, LES sınavlarına hazırlık kitapları da Milli Kütüphane Görme Engelliler Bölümü'nden kopyaları alınarak hizmete sunulmuştur.

Kullanıcılar Görme Engelliler Bölümü'nde, internette araştırma yapabilmekte, bölümde yer alan kasetleri, bunun yanı sıra kendi kasetlerini kasetçalarımızda dinleyebilmektedirler. Ders kitapları ve ders notları tarayıcıda taranıp, Braille baskı olarak yazıcıdan alınmakta ya da taranan dokümanlar flash disklerine kaydedilerek kullanıcıya verilmektedir. Ayrıca pdf, doc, txt

formatlarındaki kitaplar, gerektiğinde mp3 biçimli ses dosyasına dönüştürülmektedir.

Kullanıcıların bilgi gereksinimlerini daha iyi karşılayabilmek için Boğaziçi Üniversitesi bünyesinde görme engellilere hizmet vermek amacı ile kurulmuş olan Görme Engelliler Teknoloji Merkezi'ne (GETEM) (www.getem.boun.edu.tr) kurumsal üyeliğimiz yapılmıştır. Bu yolla veritabanında bulunan sesli kitaplara ve metinlere elektronik erişim sağlanmaktadır.

Kütüphanemizde, kullanıcılarımızın gereksinim duydukları ders kitaplarının seslendirilmesi amacı ile “Kitaplar Sizin Sesinizle Konuşsun” adı altında bir proje başlatmış bulunuyoruz. Bu sayede üniversitemiz öğrencileri müsait oldukları zamanlarda bu ders kitaplarını okuyup, sesli ortama kaydederek görme engelli arkadaşlarının eğitimine katkı sağlamaktadırlar.

Sesli kitap okuma projemize katkıda bulunmak isteyen okuyucular, diksiyonlarının düzgün olması bakımından, üniversitemiz öğretim görevlileri tarafından verilen diksiyon eğitimine katılmaktadır. Eğitim sonrası okuyucular, görme engelli kullanıcıların belirlediği kitapları, kütüphane binasında bulunan stüdyoda, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Stüdyosu'nda, imkânı olanlar da evlerinde seslendirebilmektedirler.

Biz Gazi Üniversitesi Merkez Kütüphanesi çalışanları olarak, bilgi kaynaklarına tüm kullanıcılarımızın eşit bir şekilde ulaşabilmelerini sağlamanın mutluluğu içerisindeyiz. Görme engelli kullanıcılarımızın belki gözlerini değil ama bilginin ışığıyla gönüllerini aydınlatabilmenin sevincini yaşıyoruz.